

T.C.
DANI TAY
VERGİ DAVA DA RER KURULU
Esas No : 2019/559
Karar No : 2019/437

TEMYZ EDEN (DAVALI) :

VEKİL :

KAR İ TARAF (DAVACI) :

VEKİL :

STEMİN KONUSU : istanbul 9. Vergi Mahkemesinin, 31/01/2019 tarih ve E:2018/2614, K:2019/130 sayılı ısrar kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı adına, hakkında düzenlenen vergi inceleme raporuna istinaden tarh edilen 2012 yılı Nisan-Haziran dönemi vergi ziyalı cezalı gelir (stopaj) vergisinin kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.

Mahkemenin ilk kararının özeti: istanbul 9. Vergi Mahkemesi 17/12/2013 tarih ve E:2013/2032; K:2013/3190 sayılı kararıyla tarhiyatın dayanağı vergi inceleme raporunun ihbarname ekinde tebliğ edilmemesinin esasa etkili bir ekleme hatası olduğu ve davacının hak arama özgürlüğü ile bağıda madde 1 gereğince dava konusu işlemi iptal etmiştir.

Daire kararının özeti: Davalı idarenin temyiz istemini inceleyen Danıştay Dördüncü Dairesinin 11/09/2018 tarih ve E:2014/3248, K:2018/7360 sayılı kararında a) idaki hukuksal nedenler ve gerekçeye yer verilmiştir:

Dava konusu cezalı vergilere ilişkin ihbarnamelerin tebliğünden itibaren dava açma süresi içinde Vergi Mahkemesinde vergilendirme işlemine karşı dava açılıp uyuşmazlık yargı mercisine taşınarak idarenin tüm iddia ve işlemlerine karşı itiraz etme imkanının elde edildiği ve savunma ekinde vergi inceleme raporunun dosyaya sunulduğu görülmektedir.

Bu durumda, davacının ulaşmak istediği halde ulaşamadığını belirttiği bir belgenin veya bilginin olduğundan bahsedilemeyeceğinden uyuşmazlığın esaslı incelenerek bir karar verilmesi gerekirken cezalı tarhiyatın kaldırılmasına hükmeden mahkeme kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Daire, bu gerekçeyle kararı bozmuştur.

İsrar kararının özeti: Mahkeme, aynı hukuksal nedenler ve gerekçeyle ilk kararında ısrar etmiştir.

TEMYZ EDENİN İDDIALARI : Dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KAR İ TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANI TAY TETKİK HÂKİM ...'NİN DÜ ÜNCES :Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandı ı hukuksal nedenler ve gerekçe kar ısında vergi mahkemesi kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadı ından, istemin reddi gerekti i dü ünölmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE:

MADD OLAY:

Davacı adına, hakkında düzenlenen vergi inceleme raporu uyarınca 2012 yılı Nisan-Haziran dönemi vergi ziyayı cezalı gelir (stopaj) vergisi tarh edilmiştir.

Davacı hakkında düzenlenen vergi inceleme raporu, ihbarname ekinde davacıya tebli edililmemiştir.

LG L MEVZUAT:

Anayasamızın 36. maddesinde, herkesin, me ru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip oldu u yolundaki düzenlemeyle, hak arama özgürlü ü; ki ilerin yargı organları önünde davacı veya davalı olarak haklarını savunabilmek için başvurabilmesi ve bu organlar önünde adil ve hakkaniyete uygun bir ekilde yargılanma hakkının bulunması olarak tanımlanmıştır.

Uluslararası mevzuat bakımından ise ölkemiz açısından ba layıcılı ı bulunan Avrupa nsan Hakları Sözleşmesinde (AHS), hak aramada yargısal başvuruyu yönteminin kar ılı ı, Sözleşmenin 6. maddesinde, "adil yargılanma hakkı" ba lı ı altında düzenlenmiştir.

HUKUK DE ERLENDİRME:

Hukukun üstünlü üne ba lı demokratik toplumun temel de erlerini yansıtan bir haklar ve ilkeler bütünü olan "Adil yargılanma hakkının" özünü, hakkaniyete uygun yargılama ilkesi oluşturmaktadır. Yargılama sürecinin bizzat kendisini sorgulamayı amaçlayan; tarafların, usulden kaynaklanan haklarını garanti altına alarak, yargılama süreci ve usulünün adil olup olmadığının denetlenmesi imkanı sağlayan adil yargılanma hakkının hayata geçirilebilmesi, ilgililerin dava açabilme hakkına sahip olmasını gerektirmektedir.

Adil yargılanmaya ili kin iddiaların incelenebilmesi için yargılama sürecinde haklarına saygı gösterilmedi i, kar ı tarafın sundu u deliller ve görüşlerden bilgi sahibi olamadı ı veya bunlara etkili bir ekilde itiraz etme fırsatı bulamadı ı, kendi delil ve iddialarını sunamadı ı ya da uyu mazlı ın çözüme kavuşturulmasıyla ilgili iddialarının derece mahkemesi tarafından dinlenmedi i veya kararın gerekçesiz oldu u gibi hususlarda; karara etkisi olacak unsurların de erlendirilmedi i, eksik de erlendirildi i, ihmal ya da açıkça keyfi davranıldı ı yolunda bir bilgi ya da belge sunulmu olmasının gerekmektedir.

T.C.
DANI TAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2019/559

Karar No : 2019/437

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (A HM) tarafından adil yargılanma hakkının zımni gerekleri ve bir yargılamanın adil olup olmadığı değerlendirilirken mesele, sadece belli bir hadise veya usul ihlali açısından değil, tüm amaçlara ilişkin kümülatif bir analizle ele alınmakta; bir amaçtaki kusurun, sonraki amaçta telafi edilmiş olmasına da dikkat çekilmektedir. (A HM, Miailhe/Fransa (No:2), B.No:18978/91, 26/9/1996, §§45-46; Monnell ve Morris / Birleşik Krallık, B.No:9562181, 9818182, 2/3/1987, §§55-70)

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere adil yargılanma hakkı ve bu hakkın bünyesinde barındırdığı diğer haklar, açılmış ve görülmekte olan bir davada kullanılabilir niteliklere sahip olup, mahkemece yerine getirilen yargılama faaliyetinin bu ilkelere uygun olup olmadığının, istinaf/temyiz mercii; bireysel başvuru yolunun kullanılması halinde ise Anayasa Mahkemesi/A HM tarafından denetlenmesini sağlayan araçlardır.

Kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden hesaplanıp, vergi alacağının miktar olarak tespit edilmesi olarak tanımlanan tarhi leminin; tebliğ edilmiş olması artısıyla ilgilisi hakkında hukuki sonuç doğuracağı hususunda tartışılmamaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 35. maddesinin son fıkrasında, vergi inceleme raporlarının ekleneceği belirtilen ihbarnameler; Kanununun 34. maddesi uyarınca, ikmalen ve re'sen salınan vergilerin, ilgililere tebliğini sağlayan icra emirleri olup, denetlenen düzenlemeler uyarınca ana kural, vergi inceleme raporlarının vergi ve ceza ihbarnamesine eklenerek tebliğ edilmesidir. Genel olarak uygulamada da bu şekilde yerine getirilmekle birlikte, söz konusu raporların eklenmediği durumlarda, ilk derece mahkemesi tarafından ara kararla istenmesi ya da re'sen idarece dava dosyasına sunulması üzerine, davacıya anılan rapor tebliğ edilerek, haklılığını ortaya koymaya yönelik delillerini sunmasına imkan vermek suretiyle bu eksikliğin, yargılama amaçlarında giderilmesi mümkündür. Mahkeme tarafından da istenilmesine rağmen idarece sunulmamasının söz konusu olabileceği hallerde ise bu durumun; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesi uyarınca, yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hangisine aykırı düştüğü belirlenerek karar verilmesi gerekmekte olup yargılama amaçlarında, mahkemece tesis edilmesi gereken "hakkaniyete uygun yargılanma hakkı"nın, idare tarafından sağlanmadığı gerekçesine dayanılmayacağı açık olmaktadır; Danıştay Dördüncü Dairesinin, yukarıda yer verilen kararının dayandığı aynı hukuksal nedenler ve gerekçe uyarınca ısrar kararının bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

- 1- Davalının temyiz isteminin **KABULÜNE,**
- 2- İstanbul 9. Vergi Mahkemesinin, 31/01/2019 tarih ve E:2018/2614, K:2019/130 sayılı ısrar kararının **BOZULMASINA,**
- 3- Yeniden verilecek kararda karılanacağından, yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına,

T.C.
DANI TAY
VERG DAVA DA RELER KURULU
Esas No : 2019/559
Karar No : 2019/437

2577 sayılı Kanunun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebli tarihini izleyen günden itibaren onbe gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 03/07/2019 tarihinde oyçoklu uyla karar verildi.

T.C.
DANI TAY
VERG DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2019/559

Karar No : 2019/437

X - KAR IOY:

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandı ı hukuksal nedenler ve gerekçe kar ısında vergi mahkemesi kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadı ından, istemin reddi gerekti i oyu ile karara katılmıyoruz.

XX - KAR I OY:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 20. maddesinde verginin tarhı; vergi alaca ının kanunlarda gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alaca ı miktar itibarıyla tespit eden idari muamele olarak; 21. maddesinde de tebli , vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesi olarak tanımlanmı ; 34. maddesinde ikmalen ve re'sen tarh edilen vergilerin ihbarname ile ilgililere tebli olunaca ı belirtilmi , "ihbarnamenin muhteviyatı" ba lı ını ta ıyan 35. maddesinin son fıkrasında ise takdir komisyonu kararı üzerine tarh edilen vergilerde kararın ve re'sen takdiri gerektiren inceleme raporunun bir suretinin ihbarnameye eklenmesi gerekti i hükme ba lanmı tır.

213 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen hükümlerinin birlikte de erlendirilmesinden, idarece tesis edilen tarh i leminin ihbarname ile ilgililere tebli edilece i ve tarhiyatın dayana ı vergi inceleme raporunun ihbarnameye eklenmesinin ihbarnamenin hukuken geçerli olmasının ön ko ulu oldu u, raporun eklenmemesinin ekil yönünden hukuka aykırılık olu turaca ı anla ılmaktadır.

Olayda, davacı adına yapılan cezalı tarhiyata esas te kil eden vergi inceleme raporunun ihbarnamelerle birlikte davacıya tebli edilmedi i görölmektedir.

Bu durumda, ekil yönünden hukuka aykırı olan dava konusu vergi/ceza ihbarnamesi içeri i tarhiyatın kaldırılması yolunda verilen ısrar kararında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamakta olup, davalının temyiz isteminin bu gerekçeyle reddi gerekti i oyuyla Kurul kararına katılmıyoruz.